

a SZILIKÁTIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET és a MAGYAR TÉGLÁS SZÖVETSÉG

XXIX. TÉGLÁS NAPOK

Előadás:

A hazai külszíni (agyag) bányászat egyes aktuális kérdései a jogszabályi változások tükrében

I. Külszíni bányászat területi igényének biztosítása

I.1. Tulajdonszerzés mező-, erdőgazdasági hasznosítású földön – általános áttekintés

Forrás:

- a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló **2013. évi CXXII. törvény**
- a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló **2013. évi CCXII. törvény**
- a termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló jogügyletek feltárásáról és megakadályozásáról **2014. évi VII. törvény**

Tárgyi hatály:

A föld fekvésétől függetlenül az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, erdő (illetve az Országos Erdőállomány Adattárban kivett, de jogi jelleg szerint erdőként nyilvántartott terület) és fásított terület művelési ágban nyilvántartott földrészlet.

Alanyi feltételek:

1. Föld tulajdonjogát a törvény eltérő rendelkezésének hiányában **földművesnek** minősülő (!), földműves **nyilvántartásba vett** (!), **belföldi természetes személy és tagállami állampolgár** szerezheti meg.

Jellemző kivételek:

- közeli hozzátartozók közötti jogügyletek
- 1 ha alatti föld tulajdonjogának megszerzése az ügylet tárgya
- egyház, jelzálog-hitelintézet, települési önkormányzat
- Magyar Állam

2. Tulajdonszerzés feltétele a kötelezettségvállalás a föld használatára, illetve a használat másnak át nem engedésére (kivéve pl. közeli hozzátartozó részére, vagy érdekeltségbe tartozó mg-i termelőszervezet részére), tartózkodás a más célú használattól (5 év)

3. A tulajdonszerzőnek nem állhat fenn jogerős határozattal megállapított földhasználati díjtartozása.

Mennyiségi korlátozások:

Földszerzési maximum (tulajdon és haszonélvezet) 300 ha azzal, hogy az azonos hrsz. alatt nyilvántartott kivett terület területnagyságát is be kell számítani a területszámítás során.

Birtokmaximum (már birtokban lévő föld területnagyságának beszámításával) 1200 ha, Kedvezményes birtokmaximum (állattartó telep, vetőmag előállító) 1800 ha.

Kivételek:

Földszerzési maximum túlléphető

- a 2014.május 1-ig meglévő föld kisajátítási kártalanításából vásárolt föld
- a fennálló közös tulajdon megszüntetését követően a tulajdonostárs tulajdoni hányadának megfelelő föld
- a házastársi vagyonközösség megszüntetése során a volt házastárs nevében lévő föld mennyiségével.

Engedélyhez kötöttség, egyéb biztonsági előírások:

- föld tulajdonjoga átruházásához a törvényben írt kivételekkel a mg-i szakigazgatási szerv (kormányhivatal) és a helyi földbizottság (jelenleg még mg-i kamarák) engedélyéhez kötött
- biztonsági kellekekkel (biztonsági okmány) rendelkező, papír alapú ügyletkötés

Törvényes elővásárlási jog:

Fő szabály:

Törvény 18. §-a által rögzített sorrendben elővásárlási jog illeti meg elsősorban a **Magyar Államot**, a **földet használó földművest** (helyben lakó szomszéd, helyben lakó, 20 km-es körzetben lakó), a **helyben lakó** szomszéd földművest, helyben lakó földművest, 20 km körzetben lakó földművest.

Kivételek:

A Magyar Állam és a földet használó földműves kivételével a további jogosultakat megelőzi a törvényben meghatározott esetekben **(i)** az állattartó telepet üzemeltető földműves, **(ii)** a **földrajzi árujelzéssel eredetmegjelöléssel** ellátott termék, vagy **ökotermék** előállító földműves.

A Magyar Állam kivételével a közös tulajdoni hányad harmadik személy részére történő eladása esetén a további jogosultakat megelőzi a **földműves tulajdonostárs**.

Csoporton belüli sorrend:

- családi gazdálkodó
- fiatal földműves
- pályakezdő gazdálkodó

Egybefoglalt adásvétel: akkor van rá lehetőség, ha a földek egymással szomszédosak, vagy egy mg-i üzemműközpontba tartoznak.

Kivételek az elővásárlási jog alól:

- közeli hozzátartozók közötti adásvétel
- ügylet célja a közös tulajdon (teljes) megszüntetése
- föld támogatás feltételeként más földműves részére történő adásvétele
- önkormányzat a tulajdonszerző

Eljárásrend:

Szerződéskötéstől számított 8 napon belül a **jegyzőnek** meg kell küldeni közzététel céljából a szerződést és azt közvetlenül is közölni kell az egyéb elővásárlásra jogosultakkal is.

Kifüggesztés időtartama 60 nap, ez alatt személyesen kell átadni a joggyakorlásról szóló (kötelező tartalmi elemek) és egyéb nyilatkozatokat (lsd.: Alanyi feltételek).

A jegyző 8 napon belül továbbítja az iratjegyzéket a **mg-i igazgatási szerv** részére.

Mg-i szakigazgatási szerv 15 napon belül előzetes vizsgálat keretében hoz döntést a jóváhagyás megtagadásáról, ha a szerződés alapvető jogszabályi előírásokat sért.

A Mg-i szakigazgatási szerv ezt követően megkeresi a **helyi földbizottságot**, amely 15 napon belül adja ki a szerződés jóváhagyásával kapcsolatos – kötelező érvényű (vétó!) - állásfoglalását (cél: szerződéskötés lehetséges szubjektív jogsértő elemeinek kiszűrése).

Mg-i szakigazgatási szerv a helyi földbizottság döntésével ellentétesen 15 napon belül maga is jogosult ezt követően megtagadni a jóváhagyást, ha jogsértő helyzetet észlel.

Jogorvoslat:

A helyi földbizottság döntésével szemben a képviselő-testületnél, mg-i igazgatási szerv döntésével szemben bíróság előtt.

I.2. Föld jogellenes megszerzésének, használatának törvényi szankciói

- Ha szerzéshez vállalt használati kötelezettséget nem tartja be a szerző fél, a mg-i igazgatási szerv **(i)** határidővel felszólítja a tulajdonost, majd **(ii)** mulasztási bírságot alkalmaz akár ismételt is, végül **(iii)** 6 hónap eredménytelen elteltével kényszerhasznosításba adásról intézkedik.
- A törvénnyel megállapított szerzési korlátozásba, tilalomba ütköző **szerződés semmis**, nincs részleges érvénytelenség (ez a szabály a tulajdonjog megszerzésének a hatályával kapcsolatos rendelkezésekre is kiterjed).
- Az ügyész a föld tulajdonjogának megszerzését (vagy használatát) korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló szerződés, szerződéses kikötés semmisségének megállapítása iránt pert indíthat. Ebben indítványozza, hogy a bíróság a jogüggyel érintett termőföld tulajdonjogát az **állam javára** ítélje meg (**térítésmentesen**), ha megállapítható, hogy a jogügylet a termőföld tulajdonjogának megszerzését korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányult, a termőföldet annak tulajdonosa a rendelkezési jogának fenntartása nélkül a tulajdonjogot szerezni kívánó fél birtokába bocsátotta, és az ezért kapott ellenszolgáltatás fejében tulajdonosi jogainak gyakorlásáról a tulajdonjogot szerezni kívánó fél javára véglegesen lemondott. A **semmisségből eredő követelés**, ideértve a nyújtott szolgáltatás visszatérítésére irányuló követelést is (vételár) **bírósági úton nem érvényesíthető**.
- A Btk. büntetőjogi törvényi tényállásként határozza meg (Mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld jogellenes megszerzése)

„... Aki

a) **mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld tulajdonjogának megszerzése,**

b) **mező- és erdőgazdasági hasznosítású földre vonatkozó haszonélvezeti jog vagy használat jogának alapítása**

céljából az ezekre vonatkozó jogszabályi tilalom vagy korlátozás kijátszásával semmis szerződést köt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) **mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld tulajdonjogának megszerzésére,**

b) **mező- és erdőgazdasági hasznosítású földre vonatkozó haszonélvezeti jog vagy használat jogának alapítására**

vonatkozó jogszabályi tilalom vagy korlátozás kijátszásával általa kötött semmis szerződés leplezésére létrehozott megállapodás alapján mező- és erdőgazdasági hasznosítású földet használ, illetve szedi annak hasznait, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. ...”

I.3. Törvény erejénél fogva megszűnő haszonélvezeti és használati jog, egyéb hatálytalanná váló kötelezettségvállalások

- a 2014. április 30-án fennálló, határozatlan időre szóló, vagy 2014. április 30-át követően lejáró határozott időtartamú, **nem közeli hozzátartozók között** szerződéssel **alapított haszonélvezeti és használati jog 2014. május 1-én** a törvény erejénél fogva **megszűnik**.
A haszonélvezeti és a használati jog vagyoni értékű jogok, amelyek megszűnésével a föld tulajdonosa vonatkozásában jogalap nélküli gazdagodás következik be, amely értékével az érintett feleknek el kell számolnia. A jogalkotó tájékoztatása szerint e körben jogszabályban rögzített elszámolási szabályok nem kerülnek rögzítésre, így azokat várhatóan a bírói gyakorlat fogja kialakítani. Az elszámolás során nyilvánvalóan figyelembe kell majd venni pro és kontra a vagyoni értékű jog megszerzésére fordított kiadásokat, a jog fennállásának az eredeti és a megszűnéséig terjedő időtartamát, a jog jogosultjának addigi területét, stb.
- **Semmis** a föld használati jogának az átengedéséről szóló olyan szerződés, amelyet a fenti vagyoni értékű jog **jogosultja a haszonélvezeti jog megszűnését követő időtartamra** kötött. Ez a rendelkezés a törvény erejénél fogva megszűnő haszonélvezeti jog visszaélésszerű gyakorlását hivatott megakadályozni.
- A fenti haszonélvezeti jog jogosultja által korábban kötött föld használati jogosultságának az átengedéséről szóló szerződés 2014. szeptember 1-én (mg-i gazdasági év vége) a törvény erejénél fogva megszűnik. A törvényhozó szándéka az volt, hogy a mezőgazdasági év folyamán megszűnő haszonélvezeti jog miatt ne nehezítse tovább a jogosult és a földhasználója, valamint a föld tulajdonosa közötti elszámolást.
- 2014. május 5-én minden olyan **szerződés, szerződéses kikötés és kötelezettségvállalás hatálya megszűnik**, amely a felek rendelkezése szerint a földre vonatkozó jogszabályi **tilalmak és korlátozások megszűnése esetére** (pl.: akkor lép hatályba a szerződés, a megszűnik valamely szerzési tilalom, korlátozás) **vagy ennek feltételével állt volna be** és egyébként nem minősül semmisnek. Az ilyen szerződésből **jogot, követelést, vagy bármely más igényt érvényesíteni nem lehet**. Ez tipikus zsebszerződéses rendelkezések ellen irányuló rendelkezése az Átmeneti törvénynek.

I.4. Más célú hasznosítás, újrahasznosítás bányászattal összefüggő egyes különös szabályai

Forrás:

- a termőföld védelméről szóló **2007. évi CXXIX. törvény**

Általános áttekintés:

Termőföld (megj.: jelentése gyakorlatilag megegyezik a Földforgalmi törvény szerinti mező-, erdőgazdasági hasznosítású föld jelentésével) más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban **mezőgazdasági hasznosításra** időlegesen vagy véglegesen **alkalmatlanná válik**.

Az **ingatlanügyi hatóság engedélyével** lehet termőföldet más célra hasznosítani. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételeivel - lehet felhasználni.

A külfejtéses bányászati tevékenység végzéséhez szükséges termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezésére vonatkozó külön szabályok (2013. XI.1-től)

A külfejtéses bánya létesítéséhez szükséges termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezése iránti kérelmet a **bányavállalkozó nyújthat be**.

A kérelemnek tartalmaznia kell a tevékenység megszüntetését követően a **terület helyreállításának**, természeti környezetbe való visszahelyezésének **tervezett módját**.

Külszíni bánya létesítése céljából **kizárólag átlagosnál gyengébb minőségű termőföld** végleges más célú hasznosítása engedélyezhető, de még ebben az esetben sem engedélyezhető a termőföld végleges más célú hasznosítása ilyen célra, ha a kérelemmel érintett település **külterületén lévő földrészetek összterületének 25%-át** meghaladja az ilyen célból már igénybevett és az ilyen célra felhasználni engedélyezett, de még igénybe nem vett termőföldek együttes területe.

Ha a végleges más célú hasznosítással érintett területet a jogosult a bányafelügyelet jogerős határozata alapján úgy állítja helyre, hogy ennek eredményeként a végleges más célú hasznosítással érintett terület egésze vagy annak egy része a termőföld védelméről szóló törvény szerinti újrahasznosítása valósul meg, a jogosult köteles az **újrahasznosítást az ingatlanügyi hatóságnak** bejelenteni.

Az újrahasznosítás jogerős elfogadását követő 60 napon belül a **földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő összeg megfizetése igényelhető** feltéve, ha korábban az igénybevevő maradéktalanul megfizette a kiszabott földvédelmi járulékot.

Termőföldön végzett tájrendezés

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény értelmében a bányavállalkozó köteles azt a külszíni területet, amelynek használhatósága a bányászati tevékenység következtében megszűnt vagy lényegesen korlátozódott, a műszaki üzemi tervnek megfelelően, fokozatosan helyreállítani, és ezzel a területet újrahasznosításra alkalmas állapotba hozni vagy a természeti környezetbe illően kialakítani.

A termőföld védelméről szóló törvénnyel összhangban az újrahasznosítást fő szabály szerint az ingatlanügyi hatóság fogadja el. Bánya esetén a bányafelügyelet rendelkezik hatáskörrel erre.

Ezt követően a tulajdonos joga és kötelezettsége, hogy az újrahasznosításról szóló határozatnak megfelelő tartalommal kezdeményezze a művelési ág változást az érintett ingatlan vonatkozásában.

Korábban egyes megyékben ismert volt az a kedvezőtlen gyakorlat, hogy a jogi személy tulajdonában lévő ingatlan esetén a termőföldnek minősülő művelési ág változást – tévesen – tiltott tulajdonszerzésnek minősítette a bíróság.

A termőföldet eredményező ilyen művelési ág változás nem jár a tulajdonos személyének a megváltozásával, ennek megfelelően nem terjednek ki az eljárásra a termőföldről szóló, illetve a Földforgalmi törvény tulajdonszerzési korlátozásokkal kapcsolatos rendelkezései.

I.5. Bányászati célú kisajátítás, mint a területi igény biztosításának eszköze

Forrás:

- a kisajátításról szóló **2007. évi CXXIII. törvény**

Bányászattal, termőfölddel kapcsolatos különös rendelkezések:

Kisajátításnak akkor van helye, ha

- a közérdekű cél megvalósítása az ingatlanon fennálló **tulajdon korlátozásával nem lehetséges**, vagy - külön törvény alapján - a közérdekű használati jog, vezetékjog, szolgalmi jog alapításában a tulajdonossal nem jött létre megállapodás, illetve e jogokat az illetékes hatóság nem engedélyezte;
- az ingatlan tulajdonjogának megszerzése **adásvétel** - törvényben meghatározott esetben csere - **útján nem lehetséges**;
- a közérdekű cél megvalósítására **kizárólag az adott ingatlanon** kerülhet sor, illetve ha a közérdekű cél megvalósítására több ingatlan alkalmas, annak más ingatlanon való megvalósítása a **tulajdon nagyobb sérelmével** járna; és
- a kisajátítással biztosított tevékenység **közösségi előnyei** a tulajdon elvonásával okozott kárt **jelentősen meghaladják**. Ennek mérlegelése során a kisajátítási hatóság a közérdekű tevékenység jelentőségét, így különösen a terület fejlődésére gyakorolt hatását, a tevékenységgel, szolgáltatással ellátásra kerülők számát, a foglalkoztatásra gyakorolt hatását és az ingatlan jellemzőit kell egybevetnie, örökségvédelmi érték, természetvédelmi érték esetén annak jelentőségét és a tulajdonelvonás arányosságát kell vizsgálnia.

Bányászati célból a fentiekén túl akkor lehetséges a kisajátítás, ha

- bányászati létesítmények elhelyezése céljából **szolgalom alapítását** - az ingatlan rendeltetésszerű használatának jelentős mértékű akadályozása, illetve megszüntetése miatt - a **hatóság nem engedélyezte**,
- a bányászati tevékenység az **ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti**,

Bányászati célból történő kisajátításhoz a **bányafelügyeletnek** a bányászati cél **indokoltságára vonatkozó véleményének** a beszerzése is szükséges.

Termőföld bányászati célú kisajátítására fő szabály szerint akkor kerülhet sor, ha a földnek a végleges más célú hasznosítását az ingatlanügyi hatóság engedélyezte, vagy a más célú hasznosítás folytatásához hozzájárult.

Erdőterület bányászati célú kisajátításához az erdészeti hatóságnak az erdőterület igénybevételeire kiadott elvi hozzájárulása szükséges.

Védett természeti és Natura 2000 területet érintő kisajátításhoz a természetvédelmi hatóság előzetes hozzájárulása szükséges.

Védetté nyilvánított régészeti lelőhely, illetve műemlék kisajátításához a külön jogszabályban meghatározott szerv előzetes hozzájárulása szükséges.

II. Telekadó és külszíni bányászat kapcsolata

Forrás:

- a helyi adókról szóló **1990. évi C. törvény**

Adó alanya:

Az adó alanya az, aki az **év első napján** az adóval érintett ingatlan **tulajdonosa**. Ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog esetén az adó alanya a **jog jogosultja**, illetőleg több tulajdonos esetén az adó a tulajdoni **hányadaik arányában** terhelik a tulajdonosokat.

Adó tárgya:

A törvény **2011. november 30. napjától** hatályos rendelkezései alapján a telekadó tekintetében adóköteles az **önkormányzat illetékességi területén lévő telek**.

A törvény jelenleg hatályos rendelkezései szerint a törvény alkalmazásában teleknek minősül az épülettel, épületrésszel **be nem épített földterület, ide nem értve**

- a) a belterületen fekvő termőföldet, feltéve, ha az tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll,
- b) a **külterületen fekvő termőföldet**,
- c) a tanyát,
- d) a közút területét,
- e) a vasúti pályát, a vasúti pálya tartozékai által lefedett földterületet,
- f) a temetőkről és a temetkezésről szóló törvény temető fogalma alá tartozó földterületet,
- g) a halászatról és horgászatról szóló törvény szerinti víztározó területét,
- h) az erdőt,
- i) az ingatlan-nyilvántartásban mocsárként nyilvántartott földterületet.

A korábban hatályos törvényszöveg szerint az adókötelezettség az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészletet érintette.

Az adó alapja:

Az adó alapja az önkormányzat döntésétől függően:

- a telek m²-ben számított területe, vagy
- a telek korrigált forgalmi értéke.

Az adó mértéke:

Az adó évi mértékének felső határa:

- m² alapú adóalap-számítás esetén 2014-ben **331,1 Ft/m²**,
- b) telek korrigált forgalmi értéke szerinti adóalap-számítás esetén: a korrigált forgalmi érték 3%-a.

Korrigált forgalmi érték: az illetékekről szóló törvény alkalmazásával megállapított **forgalmi érték 50%-a**;

Mentességek

1. Alanyi mentesség

- mentesség illeti az **egyesületet**, az **alapítványt**, a **közzszolgáltató szervezetet**, a **közttestületet**, az **önkéntes kölcsönös biztosító pénztárat**, a **magánnyugdíjpénztárat** és - kizárólag a helyi iparüzési adó vonatkozásában - a közhasznú szervezetnek minősülő **nonprofit gazdasági társaságot** abban az adóévben, amelyet megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme (nyeresége) után sem bel-, sem külföldön adófizetési kötelezettsége nem keletkezett. A telekadóban ez a mentesség csak az alapító okiratban, alapszabályban meghatározott **alaptevékenység kifejtésére szolgáló telek után** jár.
- nem terjed ki a törvény hatálya a **Magyar Államra**, a **helyi önkormányzatra**, a nemzetiségi önkormányzatra, a költségvetési szervre, az egyházi jogi személyre, a **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-re**, a Nemzeti Eszközkezelő Zrt.-re, az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-re, a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter felügyelete alá tartozó büntetés-végrehajtási gazdálkodó szervezetre, valamint a helyi iparüzési adó vonatkozásában a

Magyar Nemzeti Bankra, az Országos Betétbiztosítási Alapra és a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvényben meghatározott Szanálási Alapra.

2. Mentés az adó alól (tárgyi mentesség):

- az épület, épületrész **hasznos alapterületével** egyező nagyságú telekrész,
- a belterületen fekvő, az ingatlan-nyilvántartásban **művelés alól kivett területként** nyilvántartott, **1 hektárt meg nem haladó** nagyságú földterület, feltéve, ha az adóévben annak teljes területe tényleges **mezőgazdasági művelés alatt áll** és e tényről a telek fekvése szerint illetékes mezőgazdasági igazgatási szerv az adóévben **igazolja**,
- az **építési tilalom alatt álló telek** adóköteles **területének 50%-a**,
- az adóalany **termék-előállító üzeméhez tartozó**, jogszabályban vagy hatósági előírásban megállapított **védő-biztonsági terület** (övezet), feltéve, ha az adóalany adóévet megelőző adóévi, évesített nettó árbevétele legalább 50%-ban saját előállítású termék értékesítéséből származik (2014. 01.01-től).

Az adókötelezettség keletkezése, változása és megszűnése (csak a külszíni bányászat szempontjából releváns esetek):

1. Az adókötelezettség keletkezik:

- **belterületi termőföldnek** minősülő telek esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól **kivett területre történő átvezetését vagy tényleges mezőgazdasági művelésének a megszűntetését követő év** első napján,
- **külterületi termőföldnek** minősülő telek esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területre történő **átvezetését követő év** első napján,
- **erdőnek** minősülő telek esetében
  - (i) a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban **művelés alól kivett területre történő átvezetését követő év** első napján, feltéve, ha az Országos Erdőállomány Adattárban erdőként nem tartják nyilván vagy
  - (ii) az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területként nyilvántartott földterületnek az Országos Erdőállomány Adattárból történő törlését követő év első napján.

2. Az adókötelezettség változik, illetve megszűnik:

- az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól **kivett területként** nyilvántartott **belterületi telek** esetében a telek **művelési ágának** ingatlan-nyilvántartási **átvezetése és tényleges mezőgazdasági művelése megkezdése évének utolsó** napján,
- a fentiekől eltérően a
  - (i) tényleges mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi telek esetében a telek művelési ágának ingatlan-nyilvántartási átvezetése évének,
  - (ii) belterületen fekvő termőföld esetében annak tényleges mezőgazdasági művelése megkezdése évének utolsó napján,
- **külterületi telek** esetében annak **termőföldként** történő ingatlan-nyilvántartási **feljegyzése évének utolsó** napján,
- teleknek minősülő földterület esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban **erdő művelési ágra** történő átvezetése vagy az Országos Erdőállomány Adattárba történő **bejegyzése évének utolsó** napján,
- a telek **építménnyel való beépítése fél évének utolsó** napján
- **minden más változást a következő év első napjától** kell figyelembe venni.

A Bt. szerinti tájrendezési kötelezettség fokozatosan terheli a bányavállalkozót. A bányászati célból használt termőföld rekultiváció eredményeként termőföldként történő újrahasznosítása a fentiek alapján kockázatmentes megoldást jelenthet a telekadó fizetési kötelezettség alól, a művelési ág változás átvezetésének az évét követő évtől kezdődően.

Bírói gyakorlat és változó jogszabályi környezet

A 2011. november 29-ig hatályos törvényszöveg szerint az adókötelezettség az önkormányzat illetékességi területén lévő **beépítetlen** belterületi földrészletet érintette.

A Kúria a 2357/2011. számú közigazgatási elvi határozatában (Legf. Bír. Kfv. I. 35.565/2009.) rögzítette, hogy **telekadó nem állapítható meg** az olyan beépítetlen belterületi földrészlet után, amely **beépíthetetlen és beépítésre nem szánt besorolású** hulladéklerakó, és amelyet az **értékét meghaladó költségű rekultivációs kötelezettség** terhel (külszíni bányára analógia alkalmazásának elméleti lehetősége).

A Hulladéktörvény adótárggyal kapcsolatos rendelkezése módosításának indokaként a törvényalkotó kifejezetten rögzítette, hogy a **jogszabály a korábbi formájában azt eredményezné**, hogy az OTÉK szerinti **műtárgyak** (a Kúriai döntés eredményeként) **adómentessé válhatnának**, amely jelentős bevételkiesést eredményezne az önkormányzatok számára. A korábbi szabályozás azonban a törvényalkotó szerint **indokolatlanul korlátozta az önkormányzati adóztatási mozgásteret**, és környezetvédelmi szempontból sem volt kedvező.

Mivel a helyi adó az önkormányzatok legfontosabb saját bevételi forrása, ez a veszély kiváltotta a törvény módosításának igényét.

Megállapítható, hogy a szabályzás korrekciójának célja egyértelműen a telekadó alá tartozó ingatlanok számának növelése, a mentességek újraszabályozása és a külterületi ingatlanok bevonása volt.

Budapest, 2014. november 12.

Jó szerencsét!

Dr. Jean Kornél

ügyvéd, a Magyar Bányászati Szövetség Jogi Bizottságának alelnöke

MAGYAR BÁNYÁSZATI SZÖVETSÉG®

Balogh • B. Szabó • Jean és Társai Ügyvédi Iroda

ECOVIS® BUDAPEST

the lawyer • the auditor • the accountant • the tax adviser

H-1036 Budapest, Bécsi út 52.

Tel.: (+36 1) 439 11 66 /200 Fax: (+36 1) 439 11 55

E-mail: jean@ecovis.hu Web: www.ecovis.hu

Ezen üzenet és annak bármely csatolt anyaga bizalmas, jogi védelem alatt áll, ha Ön nem az üzenet címzettje, kérjük, törölje a teljes üzenetet a rendszeréből. This message and any attachment are confidential and may be legally privileged, if you are not the intended recipient please delete the complete message.